

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

A kézdívásárhely városi és vidéki vadász-egyesület hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.
Előfizetési árak: Egész évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr, negyedévre 1 frt 20 kr.— Egyes szám ára 5 kr. Községek, tanítók, iparosok és Egyesületek, melyek egyenként, ha előfizetnek, 4 frtért kapják a lapot.

Felolós szerkesztő: Dobay János.
Kiadó-tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

A lap szellemi részét illető közlemények, a szerkesztőséghez (Dobay János Kézdi-Vásárhelyt) intézendők.
Kiadóhivatal: K.-Vásárhelyt az ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájában, hová a hirdetések s előfizetési pénzek küldendők.

PÜNKÖSD.

A lángnyelveknek ünnepén rendületlenül áll a magyar nemzet abban a hitében, hogy ez a magyar föld, melyet vértermékenyített meg, hősök porai tettek kalászttermővé, időtlen időig a magyar nemzeté lesz.

Az apostolok tüzes szavaiból ime erős hit fejlődött, mely benne gyökerezik a szivekben s onnan sem kétségbeesés, sem rossz idők csapása, sem ellenség gonosz támadása soha ki nem irtja többé.

Hiszen rossz időben van most is elég részünk.

Hiányzik a kenyér asztalunkról... Verejtékező munkásnak nem fizet annyit a fáradsága, a mennyi elhullott verítékének pótlására kell, s ez a gabonatermő ország félelemmel, visszafojtott lélekzettel lesi az új kalász fakadását, új gabona érését, fűszál serkedését, gyümölcse virágának hullását...

És ebben a bizalomban benne van a magyar nép bizó hite a magyarok Istenében, hogy a nagy csapások után nagy lesz az áldás a négy folyó éshárom hegy vidékén, s népe ismét jobb napokat lát, mint egykor, ennek az országnak jobb

napjaiban, a mikor méz állt minden asztalon s tej ömlött minden szegényebb portán is.

Egy áldásos gazdasági év valósággal rekreációja volna minden nemzeti erőnek, mely most — valljuk be őszintén, — el van csigázva, ki van merülve a türesben.

Erre az országra pedig csak egy jó termés lehetne most az áldás, vagy hogy szerénytelenek ne legyünk, kívánjuk egy jó középtermést, az is hatalmas lendíthetne pettyhűt közgazdasági viszonyainkon.

Mert hogy áll most a dolog?

Még tavaly senki sem kívánta a nagy jó termést, mert 7—8 frtos buzaár mellett az lett volna a következmény, hogy még lejjebb szaladt volna a kenyérmag ára. Nem is lett jó termés, sőt egy inséges esztendő köszöntött ránk, olyan inséges, a milyent már régen nem látott a magyar. S éppen ekkor állott be a gabonárák hallatlan áremelkedése s elér-tük a 15—16 frtos buzaárát, a miről nem is álmodott a magyar gazda. De még most is igen magas a buza ára s általános a vélemény, hogy jó termés mellett sem fog lejjebb szállhatni 11—12 frtnál még az aratás után se, mert készletek

nincsenek s minden külföldi fogyasztó állam várva-várja az új buza bevitelét.

Képzeljük el, hogy milyen hatalmas pénzáradat kerülne az országba!

Számokkal is megvilágíthatjuk ezt. A tavalyi 42 millió hektóliter buzatermés megért 8 frtjával 336 millió frtot. Tegyük fel, hogy most egy jó középtermés mellett 56 millió hektóliter buzánk terem s ezt eladhatjuk 12 frtjával, ez 672 millió frt, vagyis éppen kétszer annyit venne be a magyar gazdaközönség a gabonájából, mint az elmúlt szomorú esztendőben.

Hát még a többi terméke a gazdaságnak!

Csak ennek elgondolása is öröme dobantja az ember szívét s fokozza az ösztönszerű bizalmat a magyar föld áldást hozó erejében.

De menjenek szét az apostolok Pünkösdi szent ünnepén s hirdessék a népnek, hogy az inséges esztendő után ne válják önkéntelenül pazarlóvá, ne adja el üzereknek lábón álló termését, hanem most már várja be türelemmel ezt a két-három hónapot s egy félvi nélkülözés után tőrjön még néhány havi szükségét el.

Az áldás jutalmazni fogja a türelmet s meg fogja erősíteni újból a nemzet örök

TÁRGZA.

A kis liba.

(Folytatás és vége.)

Egy hideg januári estén koresolyázásról voltak hazatérőben, s mivel erősen havazott, kénytelenek voltak kocsi venni. Mikor most Pista a szűk kocsi mellett érezte azt az asszonyt, ki után oly régóta vágyódott, fejébe tolt a vér, elfeledte, hogy ez az asszony a barátjé: átölelte, az ölébe huzta a vergődve ellenkezőt és össze-vissza csókolt, a hol találta, közbe-közbe szerelmes szavakat sutogva a fülébe: „szeretlek! imádlak! boldogságom, menyországom, mindenem, ne félj, enyém lesz, kell, hogy az enyém légy, mert te szerelemre vagy teremtvé, imádásra, nem való vagy te annak a mogorva embernek, az én számomra teremtetted téged az Isten, enyém voltál az első perctől fogva, ahogy megláttalak, éreztem, hogy a te ismeretséged ki fog hatni egész életemre. Ne is ellenkezz, mert érzem, hogy szeresz!” És Susanne csakhamar boldogan engedte, hogy Réti csókjaival altassa el azt a csipetnyi szerelmét, amit még érzett az ura iránt.

Mire kiszálltak a kocsiból: Susanne még abba is beleegyezett, hogy este 9 órakor találkozzanak a Réti lakásán.

Csodálatos, ép ezen az estén történt, hogy az ura, meghatva a véghetetlen szomorú kifejezéstől, mely a Susanne arcán honolt, némi bűnbánást érzett, hogy talán ennek tulajdonképp ő az oka, s szerelmesen sugta a felesége fülébe: „Ma nem me-

gyek sehova, itthon maradok nálad, addig, míg én a dolgaim végzem, te megfőzöd a teát, aztán majd teázás közben beszélgetünk egy kicsit.” De az asszony büszkén utasította vissza a meghívást, a feje fájt, fáradt, lefekszik; el is akarta hagyni a szobát, de az ura felkapta, mint egy pelyhet, össze-vissza csókolt s csak annyit mondott: bocsás meg! Susanneben egy pillanatra felébredt régi szerelme, de aztán eszébe jutottak Réti szerelmes szavai; sietve hagyta el a szobát, nemsokára házukat és egy bő köpenybe burkolva igyekezett leendő kedvese lakása felé...

— Itt vagyok, a tied akarok lenni! — szolt az őt átölelő férfihöz, nem megyek többet ahhoz a csuf emberhez vissza, te haza kísérsz a szüleimhez, megmondod, hogy szeretsz, hogy én is szeretlek, nagyon szeretlek, én meg megmondom neked, hogy meg akarom bosszulni magamat a szomorú napokért, elválok az uramtól és a tied akarok lenni! Igen, a tied, megesküszünk, elmegyünk más városba és ott élünk majd boldogan, csak egymásnak — meglásd, hogy beleegyeznek.

— De én nem.

Önkénytelenül csuszott ki Réti száján ez a három szöraz szócska, de nem baj, gondolta, annál jobb.

Lassan, fokozódó figyelemmel hallgatta az asszony szavait, s mikor sejteni kezdte, hogy az mit akar, mindjárt készen volt tervével, hogy miként veszi be saját szabadsága közkáztatása nélkül ezt a naiv kis várat.

— Nezd, édes Susanne-om, te csak maradj Pálfi Dénesné, hisz azért szeretetbűjűk egymást, de csak titokban; te majd eljárogatsz ide hozzám, ha majd élvezni akarjuk boldog szerelmünket, én meg

továbbra is mint urad jó barátja, ott leszek nálad mindennap.

Mint kigyómarásra pattant ki Susanne a Réti karjai közül: tehát a szeretőd legyenek! nem, soha, de soha, inkább meghalok! — És zokogva rohant el, ott hagyva az ámulásból lassanként magához térő Réti.

— Mit tettem, mit tettem! zokogott a boldogtalan asszonyka, ki azt hitte, hogy máris szeretője ennek a kitanult nőcsábítónak. Mikor hazaérkezett egyenesen férje szobája felé tartott, berohant hozzá, térdre borult előtte, úgy zokogta: megcsaltalak!

— Nem igaz! — szolt férje határozottan.

— De igaz, Pistával.

— Azzal a — kiáltott ura, de nem mondta, csak a fogai közt mormogta a többi.

— De még nem voltam az övé egészen, még tiszta vagyok, de a lelkem, a szívem, az rossz, nagyon rossz!

És újra zokogásba fult a hangja.

— Mondd, Susanne, megöljem?

— Nem, zokogta az asszony — csak vigyél el innen messze, messze, ahol nem háborgat senki és elfelejttem nagy bűnömöt.

Pálfi Dénes érezte, hogy csak most találta meg igazán ezt az édes asszonyt, és hogy most már tudni fogja szeretni örökké-örökké.

Réti Pistát nem ölte meg, csak annyit irt neki: felejtse el, hogy valaha ismerték egymást, és ne merjen hozzájuk közeledni, mert leüti, mint egy toladó legyet. Emze pedig csak ennyit mondott nevetve: „a kis liba!”

F. Csillag Hajnalka.

bizalmát a magyar földben, a magyar nemzet élethivatásában és erejében.

A pünkösdi fehér galamb ezt hirdeti az idén s bizunk benne, hogy nem vész el hiába intése!

A delegációkról.

Az osztrák delegáció átlépte hatáskörét, minden oly ügyeket tárgyal, melyek kizárólag magyar belügyek s melyeket az osztrák delegációnak tárgyalni sem igazság, sem törvény szerint joga nincs. A delegációk egy bizottságot képeznek, melynek az országgyűlés egyoldali álláspontja fölé kell emelkedni, melyek kétségtelenül közösek. A magyar delegáció természetesen magyarokból áll, de dacára annak, hogy Magyarországon ez irányban ismételt a legkellemetlenebb tapasztalatokat szerzte s jöllehet az ausztriai események minden magyart a legközelebről érintenek, még sem jutott eszébe egy magyar delegátusnak sem olyan eseményekről beszélni, melyeket Ausztria belügynek mondhatna. A magyar delegátusoknak vezérfonalul velük született s mindenkor gyakorolt finom tapintatuk szolgált, a mely kerüli az ilyen eseteket, de megkívánja, hogy a másik fél is kerülje.

Az osztrák delegáció jónak látta e magyar tapintat ellen véteti és vétkezni és nyilvános ülésben tisztán magyar belső ügyekkel foglalkozott. Waszilkó delegátus szigorúan elítélte Magyarország eljárását a balászfalvi román gyűlés alkalmából. Barvinszki osztrák delegátus sajnálatát fejezte ki a felett, hogy a magyar ruthénekre szláv helyett magyar liturgiát tukmálnak. A házigazda részéről, a ki a jelen esetben Magyarország, elég arra utalni, hogy ez a két ügy nem tartozik az osztrák delegáció tárgyalása alá és kétségtelenül be fogják látni, hogy durván vétettek nemcsak a tapintat, hanem az udvariasság leggyeszebb elemei ellen is.

A magyar delegációban egy pillanatra sem jutott valakinek eszébe, szóvá tenni a gazdasági kiegyezés ügyét. Ellenben Schücker osztrák delegátus a kvóta kérdést feszegette, Bielhólaev pedig a kiegyezés alkalmából késhégyig menő harcokkal fenyegetett bennünket. A nevezett urak eme kirohanásaira épen nem vagyunk kíváncsiak s meg tudjuk magunknak magyarázni, minő indokok voltak irányadók e kérdések elővonsolására s minő ambíciókat ápol Bielhólaev ur, midőn forradalommal fenyeget és Magyarországot sérti.

De éppen azért, mert látjuk ezt a minősíthetetlen magaviseletet, mert ismerjük annak indokait és céljait, — arra kell felkészülnünk, — hogy az ilyen eseteket nyugalommal és méltósággal visszautasítsuk, azokjelméltedése ellen tiltakozunk és minden hasonló kísérlettel érelyesen szembeszálljunk.

Minél botrányosabban viselkednek az osztrákok s minél többet krakélereskednek, annál inkább elvesztik a minősítést, hogy államfentartó elem legyenek és minél nyugodtabb és méltóságosabb Magyarország ez excesszusokkal szemben, annál nyilvánvalóbb lesz az a körülmény, hogy az osztrák-magyar monarchia súlypontját, ha még nem lenne Budapesten, vas következetességgel oda kell áthelyezni.

Nyílt levél a gazdákhöz.

Azt tartja a régi közmondás, hogy: „az ember a maga kárán tanul” s nem hiszem, hogy csak egy is volna közöttünk, a ki ezen közmondás igazságát egyszer vagy máskor ne tapasztalta volna.

De fordítsuk meg csak az idézett közmondást, hogy az ember a más kárán is tanulhat sőt tanulhat a más hasznán is, azaz tanulni lehet, ha megfigyeljük mások hasznos vagy káros munkásságát; mert minden tudomány alapját a kutatás és megfigyelés teszi, s népek és nemzetek jólétüket kutató és megfigyelő képességüknek köszönhetik.

Nem akarok hosszadalmas lenni, hanem röviden rámutatok arra, hogy a gazdának, bármennyire képzett és tanult szakember legyen is, szüksége van tapasztalatainak körét szélesíteni, hogy ez által az üzlete viteléhez szükséges ismeretekből a jobbat ki-

választva s mások által tett tapasztalatok útján okuljon s ne a maga kárán kelljen tanulnia.

Hogy a gazda hányféle úton és módon szerezhethet meg szakismeretét, azt tudjuk mindnyájan; ezen ismereteket egyenként és összevéve megadják az iskolák, a tapasztalat és az önképzés, mely utolsó mód mellett már ez ideig esekély erőmhöz és tehetségemhez képest sokat küzdöttem és elmondhatom, hogy áldoztam is a székellyföld s nevezetesen szűkebb hazarészem Háromszékmegye gazdái érdekében s hogy eredménytelenül, annak oka nem bennem, hanem másban rejlik, s ha azt mondom, hogy az intéző körök feltételekességében és kishitűségében, úgy azt hiszem, az igazi okot eltatáltam, mert hogy gazdáink a jó és hasznos iránt nem közönyösök, arról már volt alkalmam meggyőződhetni.

A földmívelési kormány csak nem régiben egy felhívást küldött szét az ország valamennyi megyéjében lévő gazdasági egyesülethez, a melyben felhívja a gazda közönséget, nevezetesen a kis gazdákat — mint a minökből Háromszékmegye gazda közönsége áll — hogy tapasztalataik gyarapítása végett rendezzenek tanulmányi kirándulásokat a beltörsebb gazdaságokba, hol a látottakat, tapasztaltakat elsajátítván, azokat otthon megfelelő körülmények között, érvényesíthessék.

Az eszme által felbuzdítva, miután ezen kirándulások, tanulmányutak ezélszerűsége és hasznosága minden kétségen kívül áll, határoztam el magamat a gazda közönség figyelmét e helyen is felhívni egy ilyen tanulmányut ezélszerűségére és annak megvalósítására buzdítani.

Elhatároztam, hogy a kivitel megkönnyítése végett magam veszem egy ilyen kirándulás rendezését a kezembe; magoknak a résztvevőknek tartva fenn a megsemlélendő gazdaság választását, melynél csak arra figyelmeztetnem gazda-társaimat, hogy az első ily tanulmány ut célpontjától, az éghajlati viszonyokra való tekintetből, egyelőre az erdélyi megyékben fekvő gazdaságot ajánlhatok, ilyenekül nevezetesen: a fogarasi állami ménes birtok, a radnóti róm. katolikus status birtok, a földvári földmívelő iskola gazdasága vagy a kondi-lonai Gróf Teleki László-féle belterjes és tanulmányra bő anyagot nyújtó gazdaságok vagy a kolozs-monostori m. kir. gazdasági tanintézet mintaszerű gazdaságának megsemlélését tartom ezélszerűnek és helyesnek.

Hasonlóképpen, miután úgy a kis, mint nagyobb gazdák rendelkezésre álló ideje köve van a gazdasági munkák által, az idő megválasztását is a jelentkezőkre bízom, én magam október végéig a kirándulásban résztvevőknek minden tekintetben rendelkezésükre állok; készséggel és örömmel vezsem magamra a kalauzolás terheit, gondoskodom, mihelyt a jelentkezők száma előttem tudva lesz, vasuti kedvezmény megszerzéséről s a fent nevezett gazdaságokban a tartózkodás ideje alatt ingyenes ellátásról és arról, hogy minden alkalom megadására a tanulmány-ut sikeréhez.

Ha 20–30 gazda jelentkezik, már az utiterv biztosítva van s ha netalán több jelentkező akadna, két csoportba, két különböző gazdaságot lehetne megsemlélni.

Meg vagyok győződve, hogy a résztvevők egy ilyen tanulságos, kevés fáradsággal és költséggel járó, de felette szórakoztató és kellemes tanulmány-ut után még a jövőben is nagyobb és talán több költséget igénylő kirándulásra is vállalkozni fognak.

A kik a f. évben megtartandó tanulmányi kirándulás, esetleg kirándulásokban résztvenni óhajtanak, szíveskedjenek akár a közési előjárásnál, akár a „Székelyföld” szerkesztőségében f. év június hó végéig jelentkezni, hol egyúttal az időt, a mikor ezen kirándulást óhajtják, jelöljék vagy jelöltessék meg, s ezen ívekből a többség óhaja szerint fog általam Julius hó folyamán közé tétetni a végleg megállapított idő és hely, a mikor és hová a tanulmányi kirándulást megtartjuk.

Mika Ottokár.

Ujdonságok.

— Az új rendőrkapitány. Boez József ur mult szombaton megérkezett s elfoglalta hivatalát. Mi az új tisztviselő működéséhez sikert és szerencsét kívánunk.

— Időjárásunk. Mióta a veszedelmes Órbán napja elmúlt, a légkör egészen lehült. Az ég felhős s hűvös légáramlat van északkeletről. A hőmérséklet 10 C. fokig leszál.

— Iparos nyugdíj intézet. A marosvásárhelyi keresk. és iparkamara nagydémü titkára Szakács Péter ur által kezdeményezett székely iparos nyugdíjintézet tárgyában a kézdivásárhelyi iparosok is megtartották mult pénteken délután értekezletüket, melyen körülbelül 50 iparos vett részt. Dobay János, városi főjegyző ismertette a nyugdíj tervezetet s végül a jelenlévő iparosok meghatározták, hogy midőn a javaslat a kormány által megerősítetik, új értekezlet lesz, melyen az iparosok nyilatkozni fognak, hogy kiki melyik díjostálya lép be. Általában a javaslat az iparosok részéről nagy tetszésben részesült és senki sem akadt, a ki annak helyes és üdvöz voltáról meg ne lenne győződős reméljük, hogy Kézdivásárhelyről nem csak az iparosok, hanem más állású emberek közül is igen tekintélyes számu tagjai lesznek ezen intézménynek.

— Esküvő. Temesvári János uzoni nagybirtokos szép és művelt lelkü kedves leányát, Izabellát június 11-én vezetni oltárhoz Kauzsay Tibor földbirtokos.

— Eljegyzés. Molnár János zágon-bárkányi tanító eljegyezte Virág András kedves leányát, Mariskát Uzonból.

— Előmunkálati engedély meghosszabbítása. A kereskedelemügyi miniszter Bóldi Tivadar bodolai nagybirtokosnak, a brassó-háromszéki vasut K. Vásiároly állomásától Oroszfalu, Sáfalva, Nyujtód, Lemhény és Bereczk irányában az Ojtoz völgyén át, Ojtoz telep érintésével Soósmezőig, illetve az ország határáig vezetendő gőzmozdony helyi érdekű vasutvonalra az 1895. évi március hó 26-án kelt rendeletével kiadott és mult év ápr. hó 13-án kelt rendeletével meghosszabbított előmunkálati engedély érvényét a lejáratától számítandó további egy év tartamára meghosszabbította.

— A „Háromszékmegyei tanítótestület” kézdíjári köre f. hó 10-én tartotta tavaszi közgyűlést Esztelneken, melyen a kedvezőtlen időjárás mellett is nagy számmal jelentek meg a kör tagjai. A rendes tárgysorozat Kiss Jenő elnöki megnyitójával kezdődött, a melynek végén elnök megköszönvén a kör eddigi bizalmát, elnöki székéről lemond. E lemondást azonban a kör tagjai az ismételt kérés után sem fogadták el. Utána György Domokos esztelneki tanító gyakorlati tanítása, majd a hivatalos jelentések után Martzi Ferencz. „A dadogók oktatásáról” irt élvezetes és tanulságos felolvasása kötötte le a jelen voltak figyelmét. A tárgysorozat utolsó pontja a Cseh Lajos és Bathó János tanítók által bevezetett közzgazdasági vitatétel volt, mely után az ősi gyűlés tárgysorozatát megállapítván, a gyűlés helyeül Soósmező tüzett ki.

— Majális. Herlitska Nándor táncztanító f. hó 30-án (ünnepe másod napján) a Nagy Ferencz ligetében zárvízsgával összekötött majális rendez. A kivonulást térzene előzi meg a főtéren. Kezdeté d. u. 2 órakor. A mulatság kedvezőtlen idő esetén a rákövetkező vasárnap tartatik meg.

— Ritka szerencsében részesül Buziás gyógyfürdő az idén, amennyiben a csészári hadgyakorlatok Buziás környékén tartatnak meg és a Fel-sége főhadiszállása e kies fürdőhely lesz. A buziai fürdőigazgatóság óriási előkészületeket tesz a Fel-sége és a többi uralkodó, valamint méltóságok elszállásolására, úgy hogy Buziás az idén oly szép és látogatott lesz, hogy egyetlen hazai vagy külföldi fürdő sem dicsékedhetik majd ezzel. Ezenkívül, mint értesülünk, bevezették a moor-fürdőket is, miáltal teljesen egyenrangúvá vált a híres franszbadi gyógyfürdővel.

— Montlisztmalom. Pomm Gothard a városi folsómalom bérlője — hogy az itteni örlési mizeriákon segítve legyen — malmát montliszt örlésre is átalakította, a hol mindenki legfinomabb montlisztet örltethet buzából vagy rozsból nagyon csekély vám, esetleg fizettség ellenében. Melegen ajánljuk közönségünk figyelmébe.

Közgazdaság.

Mikor használhatunk műtrágyát?

A műtrágyákkal végrehajtott kísérletek eredménye oly nagy jelentőségre emelte azok használhatóságát, hogy ma ugyiszovalán nem is hiányozhat az egy gazdaságból sem. Még csak néhány évvel ezelőtt is általános elterjedt vélemény volt, hogy műtrágyát csak az használhat, a kinek gazdasága belterjes irányban mozog; ma azonban túlhaladottnak tekinthető ez az álláspont, mert számos külterjes gazdaságot folytató gazda is meggyőződést szerzett arról, hogy a műtrágyák használhatósága és a gazdálkodás módja között igen kevés az összefüggés. — Bátran használhatja a műtrágyát az a gazda is, a ki egyebet sem termel, mint gabonát. Tegyük fel például, hogy valaki nem tart ugart, s gabona képezi gazdaságának fő terményét. A folytonos gabona termelés következtében talaja egyrészt egyoldalúan használódik ki, másrészt, pedig egy bizonyos idő múlva kimerül. Mi lesz már most ennek a következménye? Az, hogy feltétlenül gondoskodnia kell megfelelő trágyázásról. Ha a trágyázást el is kezdi, egyedül istálló trágyával nem fog elegendő arányt elérni, mert a tápanyagok között nem lesz helyes arány. Kénytelen tehát műtrágyát is venni, hogy annak segítségével a talajban hasznavehetetlenül heverő tápanyagkészletet használhatóvá tegye. — A műtrágya ezen hatásában nyilvánul első sorban annak előnye s ez okból ajánlható annak használatára ott, ahol a gazdaság talaja nagyobb visszapótlást követel, mint a mennyit az istálló trágyában haszonnal adhatnak.

Egy másik eset, a mely szintén némesak indokoltá, de feltétlenül szükségessé teszi a műtrágyák használatát az, midőn a vetésforgót óhajtjuk megváltoztatni. Minden vetésforgó változtatás több-kevesebb trágyaszükséglettel jár. Kész trágyával pedig nem rendelkezünk mindig. Ha tehát a változtatást létre akarjuk hozni s nincs elegendő istállótárgyánk, nem marad más hátra, mint műtrágyát vásárolni, a melyből annyit és olyant vehetünk, a mennyire és a minőre szükség leend, s ennek következtében nem leszünk kénytelenek addig varakozni, míg a vetésforgó megváltoztatásához szükséges trágya mennyiséget előállíthatjuk.

A műtrágyák használhatósága jogosultságának egy harmadik este az, midőn vetéseinek fejlődésben hátramaradtak, az időjárás viszontagságai, vagy egyéb körülmények következtében silányak. Ilyenkor egy kis chilisalétomnak, vagy pl. herefélőknél egy kis gipsznek elhintése csodákat művelhet.

Akkor is sikerrel használható a műtrágya, ha új törésben termelünk valamilyen kultúrát, a midőn pl. erdőirtást, rétet vagy legelőt akarunk ezelre felhasználni, de tartunk attól, hogy azok nyeresége, nem a legjobb sikert eredményezheti. Trágyára ily esetben okvetlen szükség van, s mi sem tehet jobb szolgálatot, mint a műtrágya, melyből ismét annyit és olyant veszünk, a minőre szükség van. Végül mind oly esetben, midőn termésünket a növényi tápanyagkészlet szaporítása által akarjuk növelni, sikerrel alkalmazható a műtrágya s a fő dolog csak az, hogy azok hatását, szerepét s alkalmazásuk helyes és okos módját ismerjük.

Apróságok.

Borbélynál.

- Teremtette, hisz maga egy darab füleket levágta!
- Csillapodjék uram, maradt ott még elég!

Borzasztó!

- Nézd csak barátom, ott megy Kovács egy szörnyen csunya nővel. Bizonyára anyósa!
- Nem; a felesége!
- Szent Ég! Milyen lehet akkor az anyósa!

Egy kiméletes gyermek.

- Fiu: Jókédved van apa?
- Apa: Igen!
- Fiu: Jókédvű is akarsz maradni?
- Apa: Hogyne.

Fiu: Akkor nem mutatom meg az iskola bizonyítványomat.

Távoli ismeretség.

- Hogyan, ön nem ismeri a tanácsos urat, hisz együtt jártak iskolába?
- Igaz! De tudja ő mindég az első tanuló volt, én meg az utolsó, hát nagyon távolra estünk egymástól és nem igen barátkozhatunk össze!

Cselédeink.

- Urnök: Hozd el Mari a kölesönkönyvtárból Madách „Ember tragédiáját.”
- Cseléd: Azt ne tessék olvasni Nagysága, mert én sem értettem meg.

Ne légy szórakozott.

- Tanár (a sétatéren megcsipkédve egy esinos szobaczeizust): — Eszem a lelkit, de esinos magácska! Hol szolgál lelkem?
- Szobaczeizus: — Négy hét óta önnél tanár ur. A nagysága tisztelteti, hogy tessék azonnal hazajönni.

Természetes!

- A.: Nőzd barátom, mily rosszul néz ki az öreg báróné. Ily öregnek és törődöttnek még egyáltalában nem láttam sohasem!
- B.: Ilyen öreg nem is volt még soha, mint ma

Különös kérdés.

- Biró: Ezt az urat ön „számárnak” nevezte, midőn a lábára hágott!
- Vádolt: Igaz, — de hát mi másnak nevezhettem volna őt?

Őszinte.

- Menyasszony: Ugy-e drága Pistám, te engem nem a pénzemért eszel el?
- Vőlegény: Természetesen, hogy nem. A pénzedet ugyanis a hitelezőim kapják!

Szives vendéglátás.

- Házi ur (vendégének ujonnan épült palotáját mutatja):
- Látja uram, ez az ebédlő terem.
- Itt, mentis Isten, huszonnégy vendég is elfér?

Nyiltér*)

Selyem damaszt 75 krtól

14 frt 65 krig méterenkint — valamint fekete, fehér és színes Henneberg-selyem 45 krtól 14 frt 65 krig méterenkint — a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban. Privát-fogyasztóknak postabér és vámmentesen, valamint házhoz szállítva, mintákat pedig postafordultával küldenek.

Henneberg & Selyemgyárjai és. és k. udvari szállító) Zürichben
Magyar levelezésnél Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller
Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziaszer ellentállt az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító, bedörzsölésként alkalmazták köszvény, csúszl. tag-szaggatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyártója Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házaszer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenként árban majdnem minden gyógyszerárban kapható van; főraktár: Török József gyógyszerész Budapest. Bevásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több kisebbbértékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter özejegyzés nélkül mint nem valódi utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, és. és k. udvari szállító, RUDOLSTADT.

*)E rovat alatt közöltékkért nem vállal felelősséget a szerk

BOGDÁN FERENCZ urnak

Kézdi-Vásárhelyt.

Válaszolva a „Székelyföld” ápr. 21-iki cikkre b. tudomására akarom hozni, hogy Papp Ferencz barátunk a fényképészet terén többször lett kitüntetve és mi az ő fölszólítására igen szívesen igazoltuk a közjegyző előtt ezen száraz tényállást. Tettük ezt, mert az igazságot nem akartuk elhallgatni egy olyan kollegánk kérésére, ki velünk együtt tette meg a párizsi 1889. évi tanulmányutunkat, melyen kolozsvári 12 érdemesnek talált iparost jutalmazott meg a kolozsvári komunitás. Egyébként hajlandó vagyok, uraságod kívánságára, Papp Ferencz egy birtokomban levő versenydarabját és egy csoportképét a párizsi tanulmányutáról bármikor megtekintés végett beküldeni. A mi pedig a Székelyföld 21-ik számában megjelent nyiltérrel, mi ezen nyilatkozattal magunk részéről ez ügyet befejezettnek tekintjük. Tisztelettel: Seszták János, porcellán majolika festő műintézet. Kolozsvár, Jókai-utca 2. Reiner Gusztáv, Bodnár és Reiner koesiggyártó-cég birtagja Kolozsvár, Torda-utca 1. Ditrich Gyula ékszerész és ékszerkereskedő Kolozsvár, főtér 24. szám.

Mint megbízott:

DIETRICH GYULA s. k.,
ékszerész.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség tudomására hozni, miszerint a m. kir. államvasutak városi menetjegyirodája Brassóban továbbra is kezelésünkben hagyott és ez épügy, mint eddig folytatja működését, mely főként a következők-ből áll:

Csoportosítható menetjegyfuzetek (körutazási jegyek) kiadása Magyarország, Ausztria, Németország, Svájc, Belgium, Németalföld, Románia és Olaszországba 45, illetve 60 napi érvényességgel. Megrendelések ily körutazási jegyfuzetekre szó, írás, vagy táviratilag eszközölhetők, s a fuzetek, mindig még ugyanazon nap állíttatnak össze, a melyen a megrendelés beérkezik; az elküldés postán történik és pedig utánvétellel; ha az összeg nem küldetik előre be, mindig forduló postával. Vasutimenetjegyek árusítása, a díj-szabás szerinti árakban, felülfizetés nélkül. Utipodgyász fölvétele, minden vonathoz, a podgyász kívánatra a háztól is elhozattatik. Továbbá eszközöltetnek előjegyzések hálókocsi helyekre.

Menetrendek. Utazás baleset-biztosítás. Felvilágosítások utazási ügyekben mindenkinek, készségesen, díjmentesen adnak. (Írásbeli kérdéseknél kéretnek a visszpórtól mellékelni, táviratoknál a választ fizetni.)

Brassó, 1898. május hó

Aronsohn H. és társa,

a m. kir. államvasutak városi menetjegyirodája, szállítási hivatala és vámügynöksége.

H I R D E T É S E K.

Az ugynevezett „Plevna” vendéglő hozzártatózóival f. év Junius 12-én a tanácsház előtt árverés útján délután el fog adatni; esetleg szabad kézből is eladó, akár pedig szent Mihály naptól bérbe is kiadó. Értekezhetni Özv. Kovács Jánosnénál.
(91 2—3).

Van szerencsém úgy a helybeli, mint vidéki t. közönség szíves tudomására adni, hogy Kovásznán

ÁLLANDÓ FOGGYÓGYÁSZATI TERMET

nyitottam a hol a foggyógyászat körébe vágó minden műveletet úgy operatív, mint technikai ágban elvállalok.

Rendelés minden nap reggeltől estig.

Dr. Morvay István

25 66—* egyetemes orvos-tudor, fog- és szájbetegségek speciálistája.

HIRDETMÉNY.

Ő es. és apostoli királyi Felségének legfelső elhatározása folytán ezennel megindítatik

a XX-ik m. királyi államsorsjáték,

melynek remélhető tiszta jövedelme akként osztassék fel, hogy abból 1. a vagyontalan állami tisztviselők özvegyei és árvái részére gyűjtendő alap, 2. a czirkvenzia „László“-gyermekkorház, 3. a zólyom-lipcei „Gizella“ munkás-árvaház, 4. a József-egyesület, 5. az erdővidéki (baróti) közkorház, 6. a budapesti „Klotild“ szeretetház, 7. a kolozsvári jótékony nőegylet, 8. a nagypénteki társulat, 9. a békésmegyei Fehér Kereszt-egylet részesíttessék.

E sorsjáték összes, 7691-ben megállapított nyereményei az alább következő játékterv szerint **365,000** koronára ruznak, és pedig:

1. főnyeremény	150.000 korona	10 nyeremény á	1000 korona
1	50.000	20	500
1	20.000	50	100
1	10.000	100	50
2 nyeremény á	5.000	1000	20
5	2.000	6500	10

Az összes nyeremények készpénzben fizettetnek ki.

A húzás visszavonhatatlanul **1898. évi június hó 30-án** Budapesten történik.

Egy sorsjegy ára 2 frttal o. é. van megállapítva.

Sorsjegyek kaphatók a lottó-igazgatóságnál Budapesten (Post, fővámház, félemelet) a hová a megrendelt sorsjegyek ára postautalvány mellett előre beküldendő, valamennyi só- és adóhivatalnál a legtöbb postahivatalnál és minden városban és nevezetesebb helységben felállított egyéb sorsjegyaruló közegnél.

Budapest, 1898. április hó.

(80 5—6)

M. kir. lottó-igazgatóság.

Jég eladás.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy nálam naponta jeget igen jutányos áron lehet kapni.

(87 5—10)

Csiszár Pál,
kereskedő.

Spekli István Gelencze, ajánlja I. rendű cement műkö-lapjait, csőházak, folyosók, konyhák, fürdőszobák, járdák stb. burkolására, gipszlapok készítését, cementlapok bármely mintában jutányos áron.

—1—

és

HALHÓLYAG

elsőrangú orvosi tekintélyek nyilatkozatai szerint a legmegbízhatóbb és feltétlenül ártalmatlan óvszer urak és hölgyek számára. Ara tuczatonként eredeti párisi csomagolásban 80 krtól 8 frtig.

Megrendelések pontosan és diszkrétan eszközöltetnek.

KELETI J.

es. és kir. szabadalmazott kötszer-gyár

Budapest, IV., koronaherceg-utca 17. sz.

10 frtnyi megrendelésnél 10% árengedmény.

Árjegyzék ingyen és bérmentve zárt borítékban.

Az összes betegápoláshoz szükséges szerek és cikkekéről képes árjegyzék kívánatra szintén díjmentesen küldetik.

HIRDETÉSEK
lapunk kiadóhivatalában felvételnek.

Árverési hirdetemény.

Szászfalu község tulajdonát képező Keesege nevű erdőnek nyílt árverésen leendő eladására határnapul 1898. június hó 5-ének d. e. 9 órájára tüzetik ki Szászfalu község házához. Az erdő 500 kat. hold kiterjedésű s tartalmaz 68000 tm³ bükkfát és 130.000 tm³ fenyőfát, melynek 30 %-ka fűrészsre alkalmas.

Kikiáltási ár 12000 frt, melynek 5 %-a bánatpénz gyanánt az árverés megkezdése előtt az eljáró elnök ur kezébe befizetendő.

Egyéb feltételek alattirtnál megtekinthetők.

Nyújtód, 1898. május 19-én.

Incze Balázs,
közjegyző.

(93 1—1).

SZIVATTYUKAT | TŰZFECSKENDŐKET

házi, ipari, mezőgazdasági, építkezési és egyéb nyilvános célokra kéz-, járgány és erőhajtásra,

városi, községi, gazdasági és gyári tűzoltóságoknak

harangokat és harangállványokat

templomok, iskolák stb. részére.

Büzmentesen működő pöczegödör tisztító készülékeket, utezai öntőköcsikat, sárkaparókat

készít és ajánl a

BUDAPESTI SZIVATTYU- és GÉPGYÁR

RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG (ezelőtt **Walser Ferencz**)

Budapest, VI., Külső váciut 45.

(25 20—40)

Árjegyzékek és költségvetések ingyen és bérmentve.